

Zahraniční pracovní stáže Finsko, Kemi 10. 2. – 12.5. 2014

Zařizování před odjezdem

Zahraniční stáž ve Finsku byla pro nás jako splněný sen a příležitost, která se neodmítá. Však všechno něco stojí a my jsme se musely naučit trpělivosti. Před odletem nás čekala spousta vyřizování a vyplňování nezbytných dokumentů. Tyto dokumenty musely být vyplněny převážně ze dne na den v angličtině, což se při zkouškovém období příliš nehodilo. Velkou důležitostí hraje zaměření praxe - je dobré vědět, na jakou oblast sociální práce se chce člověk zaměřit - práce se seniory, s dětmi, mládeží, handicapovanými. Výběr se uskutečňuje před odletem do Finska a ve Finsku již není možnost změny. Je dobré vědět, že pokud chci práci s mládeží, budu nejspíš pracovat v odpoledních hodinách (u nás to bylo od 14 do 21h). V samotném Kemi je mnoho organizací a zařízení vhodných pro praxi a je škoda toho nevyužít. My jsme o této volbě nevěděly a tuhle část vyplnily dle doporučení zahraničního oddělení, později jsme toho trochu litovaly.

Převážně kvůli ceně letenky (ale nejen kvůli ní) jsme potřebovaly vědět termín odletu. Ten nám byl jen slibován a nesdělen přesně (doporučuji komunikovat s referentkou přímo z Lapland univerzity). Nakonec byl stejný jako všechny předchozí roky, tj. od 10. února do 12. května, podle kterého jsme objednály letenky. Po zakoupení letenek nám byl sdělen a upraven termín našich praxí. Vybraly jsme si společnost Finnair a letenka nás vyšla kolem 9 tisíc tam i zpět. Zde se vyplatí heslo *čím dříve koupíš, tím méně platíš* - objednávaly jsme je během vánoc. Je také možné jet z Helsinek vlakem. Cesta trvá 10h, když se jede přes noc, dá se to zvládnout, však letadlo je pohodlnější. Je zde také varianta najít zvýhodněné lety, ale jsou většinou jednosměrné. Při praxi jsme se dozvěděla, že jsme mohly mít zpáteční letenku jen za 30 euro od letecké společnosti Nordwegin¹. Doporučuji hledat na stránkách přímo ve finštině, google translator je dobrým a jednoduchým pomocníkem. Také jsme si prostřednictvím e-mailů dopisovaly s Jukkou z Kemi, který měl na starosti naše ubytování. Zde je dobré se zeptat na cenu ubytování, abyste předešli našemu překvapení, kdy jsme zaplatily o 150 eur více, než nám bylo původně sděleno. Na druhou stranu za apartmán v centru se to vyplatilo, ale náš rozpočet byl o tuto částku značně nižší. Období vyřizování skončilo a dobrodružství v Kemi začalo.

Benefity, užitečné rady a další

Z Lapland univerzity jsme získaly několik výhod – kartičku do menzy na obědy, 10 volných vstupů do bazénu s fitness a saunou, podklady pro slevovou kartu na jízdné. Do menzy jsme nechodily, jelikož jsme v té době byly na praxi. Slevu na jízdné je dobré si zajistit, člověk hodně ušetří. Sice platí až od 50 km výše, ale ceny jsou poloviční. Při delších výletech se vyplatí sledovat stránky vlakového portálu VR², kde se občas najde velmi výhodná sleva (některé z nás využily cestu z Helsinek do Turku jen za 5 eur). Kartička do bazénu u nás vyhrála v oblíbenosti. Jinak je také možné si zařídit kartu do knihovny na univerzitě, kde je pak možné kopírovat a tisknout. Také v místní knihovně lze tisknout, však vzhledem k starším typům počítačů si u tisku počkáte déle. Ve Finsku je všechno hodně

---

¹ Letecká společnost norwegian: <http://www.norwegian.com/fi>

² Odkaz na vlakové spoje: <https://www.vr.fi/cs/vr/en/frontpage>

vzdálené, vyplatí se mít kolo. Od univerzity nám bohužel nebylo zapůjčeno, ale naštěstí jedna studentka, co bydlela v apartmánu před námi, zde jedno zanechala. Hojně jsme ho využívaly do doby, než nám krátce před odjezdem, bylo odcizeno. Kdybychom měly každé své, bylo by vše jednodušší. Dvě z nás si musely koupit i kartu na autobus, protože dojížděly na praxi do sousedního města Keminmaa vzdáleného 10 km. Autobusové zastávky jsou umístěny daleko od cílových destinací a tak jsme ještě musely šlapat 20 minut. Často jsme na praxi chodily 2 – 3 km, „hezka procházka“, ovšem ne, když mrzne a je tma.

Praxe

Na praxích jsme byly po jedné, z čeho jsme z počátku měly trochu obavy. Nakonec se ukázalo, že to bylo to nejlepší řešení, jak pro nás, protože jsme byly nuceny použít angličtinu, tak i pro samotná zařízení. Tři z nás, se vystřídaly ve 3 stejných zařízeních, jedna měla praxi v úplně odlišných.

Jednotlivá zařízení:

Arjen eväät – zařízení určené pro handicapované, forma denního stacionáře spojená se školou. Prostředí v tomto zařízení bylo velmi přívětivé, všichni otevření a vše mělo kouzlo rodinného prostředí. Klienty byly studenti a týdenní plán byl sestaven tak, že každý den se zaměřoval na jinou praktickou činnost – matematika, sport, nákupy, vaření, čtení, manuální činnost, procházky. Mezi klienty se vyskytovali lidé s Down syndromem, kombinovaným postižením (ty měli své vlastní asistentky) a s mentálním postižením. S klienty jsme využívaly především neverbální komunikaci, jednoduchá finská slova a angličtinu (s těmi, kteří uměli). Zážitky byly pozitivní, přínos veliký. Vedoucí a celý pracovní kolektiv nám pomohl i ve spoustě jiných záležitostech – nabídka exkurze v jiných organizacích, doporučení kam na výlety a tipy na dobré obchody.

Kaivolinna children's day care centre – školka, která byla v Kemi jediná otevřená 24 hodin denně. Pracovaly jsme ve skupině starších dětí od 3 do 6 let. Z prvního pohledu se tento typ praxe příliš nehodil do oblasti sociální práce. Nakonec byla praxe přínosná pro pochopení celého sociálního a vzdělávacího systému Finska. Ve školce se žádná z nás nenudila. Denní program byl pestrý. Získání dětské náklonnosti bylo poměrně jednoduché, stačilo se nimi „blbnout“. Naučily jsme se zde nejvíce finských slovíček, využívaly jsme neverbální komunikaci a gestikulaci a získaly mnoho malých kamarádů.

Takitsu – volnočasové zařízení pro děti a mládež od 6 do 29 let. Na tuto praxi máme různé názory a různé pohledy, jelikož během tří měsíců se zde vyměnilo mnoho pracovníků. Počátek praxe byl v pohodě hlavně díky komunikativní vedoucí, s níž si člověk mohl dobře procvičit angličtinu a zbavit se ostychu z mluvení. V Takitsu hodně záleželo, s kým člověk byl na směně. Navázání komunikace s mladými byla komplikovanější, nejvhodnější variantou bylo prostřednictvím jakékoliv činnosti – hry karet, vaření či stolní tenis. Nejobtížnější pro nás asi byla vzdálenost a odpolední směny od 14 do 21 některé dny i do 22h. Centrum je otevřené od úterý do soboty, podle toho se řídily i směny. Víkendy jsme neabsolvovaly všechny, jen některé. Zde jsme se skamarádily s pracovníky a uspořádaly i několik akcí během našeho volna. Také nám pomohli opravit a zprovoznit kolo.

Takajärven Koulu – základní škola, která se nachází blízko Takitsu. Tato škola nebyla v plánu našich praxí, avšak dvě z nás si domluvily praxi i zde. Hned první den jsem se dozvěděla, že jsem úplně první cizinka praktikantka. I přesto z tohoto místa dýchala pohoda, k tomuto pocitu velice přispěla i učitelka, která se mě ujala a v její třídě jsem strávila 3 týdny.

Tinna byla mladá, milá a velice hodná. Věděla, jak se cítíme, jelikož při studiích v rámci Erasmu navštívila na tři měsíce Prahu, tudíž uměla pár českých slov. Ve svém volnu s námi chodila na procházky, zvala nás k sobě na kávu a na výlety. Co se týká školy, tak jsem zde působila jako „asistentka“ a kamarádka dětí. Pomáhala jsem jim s výkresy, učením, počítáním, angličtinou. Bylo tedy nutné, abych se naučila několik finských slov. Každý den jsem na pár hodin navštívila i jiné třídy, kde jsem byla vždy přivítána radostným křikem a objímáním od dětí. Dalším velikým plus byly obědy, které jsem měla zadarmo, tudíž jsem vyzkoušela i typické finské jídlo.

Mäntykeskus – denní centrum činností pro mentálně postižené. Toto centrum se nachází ve městě Keminmaa, kam bylo potřeba dojíždět autobusem. Prostředí tohoto centra bylo velmi příjemné a pohodové. Všichni zaměstnanci se chovali velmi mile, při anglické komunikaci byli trpěliví a vždy ochotní s čímkoliv pomoci. Moje školitelka byla moc milá, mladá paní, která mě několikrát vzala svým autem do jiných zařízení, kde pracovali klienti (např. prádelna, školní kuchyně nebo domov pro seniory), tím pádem mi také ukázala celé město, památky, důležitá místa a dokonce i její dům. Bylo to velmi zajímavé, protože jsem se dozvěděla i spoustu věcí o finské kultuře. V této organizaci, každý den probíhaly různé pracovní činnosti jako například práce v truhlářské dílně, výtvarné dílně nebo práce na tkalcovských stavech. Celodenní program také zahrnoval spoustu zábavných aktivit, jako byly venkovní aktivity, cvičení, pečení, uklízení, pletení, čtení, nakupování, hudba atd. S klienty jsem využívala hlavně neverbální komunikaci nebo základní finská slovíčka. Troufám si říci, že toto zařízení bylo pro mě největší zkušeností, jak pracovní, tak i životní.

Základní škola Kivikko – v této základní škole jsou žáci od 1. do 5. třídy. Všichni učitelé i ostatní zaměstnanci byli velmi milí, opravdu jsem se v tomto prostředí cítila velmi dobře. Mojí školitelkou se stala učitelka, která byla naprosto úžasná, se vším mi pomáhala a často mě nechala s dětmi pracovat i samotnou. Další úžasnou a velmi nápomocnou osobou, byl ředitel školy, který měl opravdu pohodový přístup ke všem, neustále se ujišťoval, zda nemám nějaký problém nebo zda něco nepotřebuji. Společně s ředitelem a mojí školitelkou mi byl sestaven rozvrh, podle kterého jsem se každý den řídila. Někdy jsem byla celý den v jedné třídě, ale někdy také každou hodinu v jiné. Pomáhala jsem dětem s matematikou, angličtinou, výtvarnými činnostmi, informačními technologiemi, technickými činnostmi. Také jsem s nimi byla na hodinách hudební výchovy, tělovýchovy nebo jsem se účastnila i odpolední péče, což byla něco jako družina. Díky tomu, že jsem byla každou chvíli někde jinde, znala mě celá škola a některé děti mi malovaly obrázky a objímaly mě. Komunikovala jsem s nimi převážně anglicky, protože spoustu dětí už anglicky umělo, jen u těch nejmenších bylo potřeba používat základní finská slova. Výhodou na této škole bylo, že jsem dostala obědy zadarmo a mohla jsem ochutnat spoustu finských jídel.

Mateřská školka Kivikko – nebo také centrum denní péče. Tato organizace se skládá ze třech oddělení, podle věku dětí. Já byla v jednom z předškolních oddělení, kde byly děti starší pěti let. Mojí náplní práce bylo hrát s dětmi různé hry, hrát si s nimi venku, ale také zpívat písničky a účastnit se i vzdělávací části dne, z které jsem byla naprosto nadšená. Tím jsem pochopila i finský systém předškolního vzdělávání, kdy se děti každý den pár hodin učí něco nového, například hodiny, písmena nebo počítat. Bohužel děti neuměly anglicky, takže byla opět důležitá neverbální komunikace a finská slovíčka. Mám pocit, že zde jsem se naučila nejvíce finských slov, jako jsou různé barvy, zvířata a číslice. Ostatní učitelky a zaměstnanci byli velmi milí, komunikativní a vždy mi s čímkoliv pomohli. I v tomto zařízení jsem měla obědy zadarmo, což bylo velké plus.

Závěrečná slova

V rámci praxí se dala domluvit jakákoliv jednodenní návštěva jiné organizace. Nic nebylo problém a všechno, co člověk chtěl, šlo uskutečnit. Tím, že mnozí zaměstnanci se pro nás stali přáteli, měly jsem ve Finsku pocit bezpečí, a věděly jsem, že kdyby se něco stalo, máme se na koho obrátit. Vstřícnost byla i ze strany univerzity, kdy jsme získaly pohodové supervizorky, které vždy na konci praxe s vedoucími a s námi hodnotili, co bylo přínosem a co nikoliv. Ze zařízení jsme dostaly zpětné vazby, na praxích se nám líbilo a stáž všechny hodnotíme za přínosnou a užitečnou. Naše závěrečná věta pro všechny váhavce zní:

„Neváhej a jed’.“

*Veronika Holátová (vejunka582@seznam.cz),
Denisa Kolínová (kolin.denisa@seznam.cz),
Magdaléna Maxová (majdi.maxova@seznam.cz),
Jitka Pečená (pecenajitka@gmail.com).*

Procházka po moři, Kemi

Nákupní šílenství v Oulu

Opékání buřtů s Tiinou , Kemi

Candy word, Haparanda - Švédsko